

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 312

van **RENAAT LANDUYT**

datum: 30 januari 2017

aan **JO VANDEURZEN**

VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

Elektronisch toezicht - Werklast en technische problemen

Op woensdag 18 januari 2017 werd minister van Justitie Koen Geens in het federaal parlement ondervraagd over het dalend aantal enkelbanden. De minister wees er in zijn antwoord op dat de uitvoering van het elektronisch toezicht een gemeenschapsbevoegdheid is. De conclusie die in de commissie van Justitie door een coalitiepartner in het federaal parlement werd gemaakt was dat bijkomende aanwervingen nodig zullen zijn, zo niet zou dat implicaties hebben voor het beleid dat de federale minister wil voeren. Ik verwijs onder meer naar het plan van minister Geens om enkelbanden in te zetten voor de voorlopige hechtenis. Als de werkdruk zo hoog blijft en het personeel van het VCET (Vlaams Centrum Elektronisch Toezicht) de toevloed aan beslissingen niet aankan, dan heeft dat implicaties voor het beleid dat men op federaal niveau wil voeren inzake strafuitvoering. Door het verhaal van de staatshervorming zijn de minister en minister Geens eigenlijk tot elkaar veroordeeld om dit te doen slagen, luidde de conclusie.

Al sinds het Vlaams Centrum Elektronisch Toezicht begin 2015 de verantwoordelijkheid over het elektronisch toezicht overnam van Justitie kreunt het personeel onder de werklast. Het personeelstekort is geen nieuwe problematiek, die was er toen het centrum ressorteerde onder de federale overheidsdiensten ook al, maar ik denk dat we toch kunnen concluderen dat het elektronisch toezicht na 2 jaar nog steeds niet verloopt zoals het zou moeten verlopen.

Naast het personeelstekort zijn er ook nog de technische problemen met de verouderde enkelbanden en met de ICT. Ondertussen worden de wachtlijsten voor elektronisch toezicht steeds langer.

Wegens die toenemende werkdruk en de aanhoudende technische problemen ging het personeel begin oktober 2015 over tot een staking als ultieme noodkreet. Een adequate opvolging en de veiligheid van de burger stonden op het spel. Ik verwijs naar de diverse discussies die we toen hebben gevoerd naar aanleiding van die staking in de commissie: vriend en vijand waren het er toen over eens: sinds de overheveling van het federale naar het Vlaamse niveau zit het VCET compleet in het slop. Dat zijn niet mijn woorden, maar die van het personeel van het VCET.

Het personeel vroeg ofwel nieuwe aanwervingen ofwel een tijdelijke afbouw van het aantal enkelbanddossiers. De minister erkende het probleem en gaf toe dat het materiaal einde levensduur was en de technische problemen daardoor toenamen. Als

tegemoetkoming naar het personeel werd het aantal enkelbanddossiers tijdelijk verminderd naar 900. De minister belooft toen een oplossing te zoeken voor de hoge werkdruk.

Ondertussen was er een aanbestedingsprocedure voor de aankoop van nieuwe enkelbanden en controlesoftware opgestart die op zijn zachtst gezegd niet over een leien dakje liep. De ingestuurde offertes bleken allemaal onregelmatig of onaanvaardbaar waarna het departement Welzijn besliste de opdracht niet te gunnen en met één bedrijf onderhandelingen op te starten. Enkele concurrenten stapten daarop naar de Raad van State, die de beslissingen van het departement schorste. De aanbesteding moest helemaal worden overgedaan. Om de continuïteit te garanderen, werd de overeenkomst met de huidige leverancier verlengd tot december 2017.

In september 2016 antwoordde de minister op een vraag van mij dat er 5 nieuwe krachten werden aangeworven bij het Vlaams Centrum Elektronisch Toezicht. Het aantal enkelbanddossiers was op dat moment al gedaald tot 690.

Begin deze maand vernamen we in de media de nationale cijfers van 2016: 5.600 mensen werden in België onder elektronisch toezicht geplaatst. Het jaar voordien waren dat er nog 6.037. Uit de cijfers blijkt dat vooral Vlaanderen achterop hinkt en verantwoordelijk is voor de daling van het aantal enkelbanden, terwijl Wallonië en Brussel geen daling kennen in het aantal aansluitingen van enkelbanden. In Vlaanderen kregen 3.050 mensen een enkelband, terwijl er dat jaar voordien nog 3.444 waren. Een daling van maar liefst 11,5 procent.

1. Net voor de kerstvakantie keurde de Vlaamse Regering een nieuw personeelsplan goed voor het departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin.
 - a) Betekent dat dat er opnieuw mensen worden aangeworven bij het VCET?
 - b) Wordt het personeelskader van de justitiehuisen uitgebreid of gaat het om een valorisatie van de in maart 2016 aangekondigde 40 extra werkrachten bij de justitiehuisen?
 - c) Zijn deze 40 extra medewerkers ondertussen aan het werk?
 - d) Hoeveel medewerkers bij de justitiehuisen worden ingezet voor de opvolging van het elektronisch toezicht?
2. Op welke termijn zal het aantal enkelbanden in omloop opnieuw naar de gebruikelijke 1.200 stijgen?
3. Waarom wordt er zo'n grote buffer aangehouden om te anticiperen op stukgaande en "verloren gerakende" enkelbanden als er vorig jaar maar 111 enkelbanden stuk gingen en er 1.170 herstellingen waren op een totaal van 4.456? Toen de federale overheid nog bevoegd was voor het elektronisch toezicht werd er een buffer aangehouden van iets minder dan 1/5 van het totaal beschikbare materiaal.
4. Wat is de stand van zaken m.b.t. de technische tekortkomingen en de ICT-problemen?
5. Wat is de stand van zaken m.b.t. de lopende aanbestedingsprocedure voor aankoop van nieuw materiaal?

ANTWOORD

op vraag nr. 312 van 30 januari 2017

van **RENAAT LANDUYT**

1-2. Het nieuwe personeelsplan dat door de Vlaamse regering werd goedgekeurd op 22 december 2016 bevat de valorisatie van de 40 extra personeelsleden voor de afdeling Justitiehuisen zoals goedgekeurd tijdens de begrotingsaanpassing in het voorjaar 2016. Van deze 40 personen werden er 5 toegewezen aan het VCET en deze gingen eind 2016 aan de slag. Wat het VCET betreft, voorziet dit nieuw personeelsplan nu dus 60 voltijds equivalente medewerkers.

Begin februari waren er 52 van deze 60 arbeidsplaatsen ingevuld. Enkele weken eerder waren er dit nog 54, wat enerzijds aangeeft dat de situatie snel kan veranderen en anderzijds nog steeds aanzienlijk meer is dan de situatie begin 2016. In 2016 hebben dan ook verschillende wervingsrondes gelopen om hetzij personeelsleden met onzekere contracten een meer duurzaam contract te kunnen bieden, hetzij de openstaande vacatures te kunnen opvullen. Ondanks deze zware inspanningen, zijn er vandaag de dag inderdaad nog enkele openstaande vacatures en worden hiervoor de nodige initiatieven genomen.

Momenteel zijn er verschillende wervingsprocedures lopende, zowel voor de mobiele eenheid, administratieve krachten als justitieassistenten.

Binnen de lokale justitiehuisen fluctueert het aantal justitieassistenten (aantal VTE's) die ingezet worden voor de opvolging van elektronisch toezicht naargelang het aantal lopende mandaten elektronisch toezicht. Er is een continue afstemming binnen de afdeling op vlak van personeel dat ingezet moet worden voor de opvolging van mandaten elektronisch toezicht.

3. Het cijfer van 4.456 beschikbare enkelbanden, is een totaalcijfer voor de drie gemeenschappen samen. Het materiaal inzake elektronisch toezicht valt immers onder het zogenaamde co-beheer, zoals voorzien in het samenwerkingsakkoord dat hieromtrent werd afgesloten tussen de drie gemeenschappen. 34% van het totaal aantal beschikbare enkelbanden was 'actief' op 30 september 2016. Op 03/02/2017 was er een beschikbaarheid van 4.809 enkelbanden waarvan er 1.809 'actief' waren, wat concreet een percentage van 38% actieve enkelbanden oplevert. Actief betekent dat de enkelband op dat ogenblik ook effectief wordt gemonitord.

Een ruimere stock van materiaal is een normale gang van zaken, zeker wanneer we in een periode zitten van het einde van een overheidsopdracht en het materiaal aan vervanging toe is. De volledige stock is immers nooit volledig operationeel inzetbaar. Het permanent operationeel inzetbaar houden van een bepaald volume veronderstelt een buffer omdat materiaal ook voortdurend in onderhoud moet gaan, verloren kan gaan of beschadigd kan geraken. Eén van de probleempunten bij het VCET was dat omwille van de levensduur van de enkelbanden, er onvoldoende stock onmiddellijk inzetbaar was en het aantal technische interventies wegens defecten steeg. Er is ook een 'normaal' verloop van enkelbanden die in roulatie zijn en die niet direct inzetbaar zijn. Een enkelband die wordt gedeactiveerd, kan niet in "real time" hergebruikt worden. Ook de enkelbanden die in de gevangenis worden afgeleverd zijn enige tijd uit roulatie. Die buffer is dus nodig om steeds voldoende operationeel materiaal te hebben: niet in herstelling, niet in onderhoud, niet defect, niet verloren, niet in de

gevangenis, niet bij de politie, niet in de auto van de mobiele eenheid. Het is een kwestie van goed beheer om voldoende materiaal ter beschikking te hebben om op de steeds evolutieve vraag naar enkelbanden te kunnen ingaan. In deze context werd ook bijkomend materiaal besteld en geleverd op basis van het huidige contract in functie van het verzekeren van de continuïteit van deze strafuitvoering.

- 4-5. Wat het ICT-verhaal betreft werken de diensten werken continu aan de optimalisering van de IT. Zo maakt het VCET nu deel uit van het IT-netwerk van de Vlaamse Gemeenschap. Dit betekent bijvoorbeeld dat medewerkers niet meer via het internet hun mails moeten checken. En dat ze steeds een beroep kunnen doen op de IT-helpdesk. De monitoringsservers in het VCET zijn nu zelf volledig redundant gemaakt. Als een onderdeel faalt, neemt eenzelfde onderdeel de desbetreffende taken over. Siset, een beheersapplicatie die met de monitoringserver communiceert, is nu grotendeels verhuisd naar het datacenter van de leverancier (en dus weggehaald bij de FOD Justitie). Het IT-team van het Departement WVG transfereerde een medewerker op permanente basis naar het VCET. Hij kan bij IT-problemen dispatchen naar de juiste leverancier en een aantal opdrachten opnemen die informatica-kennis vereisen. Op korte termijn zal een tweede medewerker met een IT-profiel aan het team toegevoegd worden. Binnen de grenzen van de huidige overheidsopdracht wordt al het mogelijke gedaan om de stabiliteit van het systeem te verbeteren.

Het nieuwe bewakingsmateriaal en monitoringprogramma, dat het resultaat moet zijn van de lopende overheidsopdracht, zal er ook voor zorgen dat er in de toekomst kan gewerkt worden met materiaal aangepast aan de huidige evoluties. Dit zal tevens moeten zorgen voor minder ICT-problemen en misschien een iets kleinere buffer aan enkelbanden.

Hiermee komen we tenslotte op de gevraagde stand van zaken naar de lopende overheidsopdracht. Hierover kunnen we u enkel vertellen dat de opening van de offertes in het kader van de overheidsopdracht voor het ter beschikking stellen van een applicatie voor het beheer van het elektronisch toezicht alsook de levering van uitrustingen voor het elektronisch toezicht van justitiabelen plaats vond op 26/10/2016. De ingediende offertes worden momenteel onderzocht en de procedure is lopende. Vanwege de regels van de overheidsopdracht kunnen we hierover geen verdere details geven.